

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rajcza za 2024 r.

Rajcza, kwiecień 2025 r.

Spis treści

I.	Wstęp	
1.	Cel sporządzenia analizy	3
2.	Podstawa prawna sporządzenia analizy	3
3.	Akty prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	4
II.	Ogólna charakterystyka Gminy Rajcza	
1.	Liczba mieszkańców	5
2.	Liczba osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	5
3.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych	6
III.	Ocena możliwości technicznych oraz organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.	
1.	Zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	6
2.	Wysokość opłaty.....	7
3.	Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przenoszonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych	9
4.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	10
5.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	10
IV.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	14
V.	Podsumowanie	15

I. WSTĘP

1. Cel sporządzenia analizy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Rajcza za rok 2024, sporządzona została w celu weryfikacji możliwości technicznych oraz organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w tym:

- przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne i przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeb inwestycyjnych związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- kosztów związanych z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem oraz unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki a także nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczby mieszkańców w 2024 roku;
- liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy z przedsiębiorcą świadczącym usługi odbioru odpadów;
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarze gminy;
- ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

W oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. 2024 r. poz. 399 zm.), jednym z zadań gminy jest opracowanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 9tb w/w ustawy analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, sporządza się na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające

odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych a także innych dostępnych danych mających wpływ na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Akty prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

System gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Rajcza w roku 2024 funkcjonował w oparciu o następujące podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r., o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 zm.);
- Uchwała Nr LVIII/372/2022 Rady Gminy Rajcza z dnia 21 października 2022 r., w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty;
- Uchwała nr LXXIII/476/2023 Rady Gminy Rajcza z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo innej innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- Uchwała Nr LVIII/373/2022 Rady Gminy Rajcza z dnia 21 października 2022 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi posiadającymi kompostownik przydomowy;
- Uchwała Nr XX/126/2020 Rady Gminy Rajcza z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- Uchwała Nr XXXI/168/16 Rady Gminy Rajcza z dnia 2 grudnia 2016 r., w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Rajcza nr XXIX/156/16 z dnia 4 listopada 2016 r., w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

- Uchwała Nr XXIX/156/16 Rady Gminy Rajcza z dnia 4 listopada 2016 r., w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr IX/60/2019 Rady Gminy Rajcza z dnia 26 czerwca 2019 r., w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rajcza;
- Uchwała Nr LXIV/422/2023 Rady Gminy Rajcza z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Rajcza;
- Uchwała Nr XXIV/155/2020 Rady Gminy Rajcza z dnia 6 lipca 2020 r., w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczeń usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczona przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr LXIV/423/2023 Rady Gminy Rajcza z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIV/155/2020 Rady Gminy Rajcza z dnia 6 lipca 2020 r., w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczeń usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczona przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY RAJCZA

1. Liczba mieszkańców

Obszar Gminy Rajcza obejmuje 6 miejscowości: Rajczę, Rycerkę Dolną, Rycerkę Górną, Sól, Sól-Kiczorę oraz Zwardoń. Według danych z ewidencji ludności liczba osób zameldowanych na dzień 31 grudnia 2024 r., wynosiła 8 151. Jest to wartość, która z roku na rok maleje, co oznacza, że gmina Rajcza się wyludnia.

2. Liczba osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Liczba mieszkańców zameldowanych w roku 2024 wyniosła 8 151, z kolei liczba osób objętych systemem (stali mieszkańcy) wynosiła 7 260, co odpowiada 2549 złożonym deklaracjom o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Średnio na jednej nieruchomości według złożonych deklaracji zamieszkują 3 osoby. Liczba deklaracji

złożonych przez właścicieli nieruchomości, na której znajdują się domki letniskowe lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wynosiła 776. Należy zaznaczyć, że liczba osób zamieszkujących teren gminy nie jest stała i każdego miesiąca ulega zmianie. Różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych, a zgłoszonych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika m.in. z migracji mieszkańców poza obszar Gminy w celach zarobkowych oraz edukacyjnych. Z tego względu na bieżąco są prowadzone działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach.

3. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych

Urząd Gminy w Rajczy przed wszczęciem postępowania wzywa właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy celem złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bądź złożenia stosownych wyjaśnień. Na większość wezwań właściciele nieruchomości odpowiadają natychmiastowo. W roku 2024 nie wystawiono żadnej decyzji naliczającej opłatę.

III. OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH ORAZ ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. Zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r., o utrzymaniu i porządku w gminach (Dz. U. 2024 r. poz. 399 zm.) nałożono na gminę obowiązek zorganizowania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Natomiast właściciele nieruchomości są zobligowani do złożenia deklaracji o wysokości opłaty, z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz do ponoszenia opłat na rzecz gminy, na terenie, której położone są ich nieruchomości. W przeprowadzonym postępowaniu przetargowym na *Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych*, nie zgłosił się żaden oferent dlatego odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych z terenu Gminy Rajcza w 2024 roku realizowany był przez Zakład Usług Komunalnych w Rajczy

zlokalizowany w Rycerce Dolnej 96 A. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych świadczył usługi od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 15:00 gdzie właściciele nieruchomości mogli również bezpłatnie oddać zebrane w sposób selektywny odpady takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, popiół i żużel oraz odpady wielkogabarytowe, w przypadku gdy pozbycie się ich jest konieczne poza harmonogramem odbioru z nieruchomości. Ponadto od pierwszej niedzieli czerwca do ostatniej niedzieli września w godz. od 16.00 do 20.00 właściciele nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe, mogli skorzystać z PSZOK i oddać odpady poza terminem wyznaczonym w harmonogramie.

Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rajcza selektywnemu zbieraniu odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie nieruchomości („u źródła”) podlegają:

- odpady z papieru, w tym odpady: z tektury, opakowaniowe z papieru i opakowaniowe z tektury,
- odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła,
- odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady, z wyłączeniem odpadów pochodzenia zwierzęcego.

Poszczególne rodzaje odpadów zbiera się w następujący sposób: zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne w pojemnikach koloru czarnego oznaczonego napisem „Odpady zmieszane”, odpady papieru w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego oznaczonych napisem „Papier”, odpady ze szkła w pojemnikach lub workach koloru zielonego oznaczonych napisem „Szkło”, odpady tworzyw sztucznych, metali i odpady opakowaniowe wielomateriałowe w pojemnikach lub workach koloru żółtego oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”, bioodpady w pojemnikach koloru brązowego oznaczonych napisem „Bio”.

2. Wysokość opłaty

Wysokość opłaty ustalona jest przez uchwały Rady Gminy Rajcza. Poniżej przedstawiamy tabelę z informacjami o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Tab. 1. Opłaty obowiązujące właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Rajcza w roku 2024.

Lp.	Określenie nieruchomości	Odpady zbierane selektywnie (odpady segregowane)		Oplata podwyższona za brak segregacji (opady niesegregowane)
		Stawka z ulgą na kompostownik [zł. miesięcznie od jednego mieszkańca]	Stawka podstawowa [zł. miesięcznie od jednego mieszkańca]	Stawka podwyższona [zł. miesięcznie od jednego mieszkańca]
1	Nieruchomość zamieszkała	30,00	40,00	80,00
2	Nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne	Nie dotyczy	worek o pojemności 120 litrów - 24,95 zł,	worek o pojemności 120 litrów - 49,90 zł
3	Nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane przez część roku	Nie dotyczy	Stawka ryczałtowa 224,97 zł	Stawka ryczałtowa 674,91 zł

W przypadku nieruchomości, na których powstają odpady komunalne takich jak np. firmy, lokale użytkowe, przedsiębiorstwa, jednostki administracji publicznej, odbiór odpadów komunalnych odbywa się poprzez zawarcie indywidualnej umowy pomiędzy właścicielem nieruchomości, a przedsiębiorcą, świadczącym usługi odbioru odpadów komunalnych, wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej.

Opłata miesięczna zależna jest od ilości osób zamieszkujących nieruchomość i wylicza się ją jako iloczyn ilości osób i stawki opłaty. Od 1 stycznia 2024 r. osoby, które segregowały odpady miały możliwość uzyskania ulgi w wysokości 10,00 zł od mieszkańca miesięcznie za posiadanie kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów. Stawka opłaty z ulgą wynosiła 30,00 zł/osobę miesięcznie. Stawka bez ulgi wynosiła 40,00 zł/osobę miesięcznie. Posiadanie przydomowego kompostownika zgłasza się poprzez wypełnienie nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i dostarczenie jej do Urzędu Gminy w Rajczy osobiście, pocztą lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej przy wykorzystaniu Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Na koniec 2024 r. ponad 90% nieruchomości zgłosiło posiadanie kompostownika i chęć kompostowania w nim bioodpadów.

3. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przenoszonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych

Na terenie Gminy Rajcza nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne i przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zbierane są przez Zakład Usług Komunalny w Rajczy, a następnie przekazywane są do zakładu gospodarki odpadami komunalnymi Spółki z o. o. BESKID ŻYWIEC.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

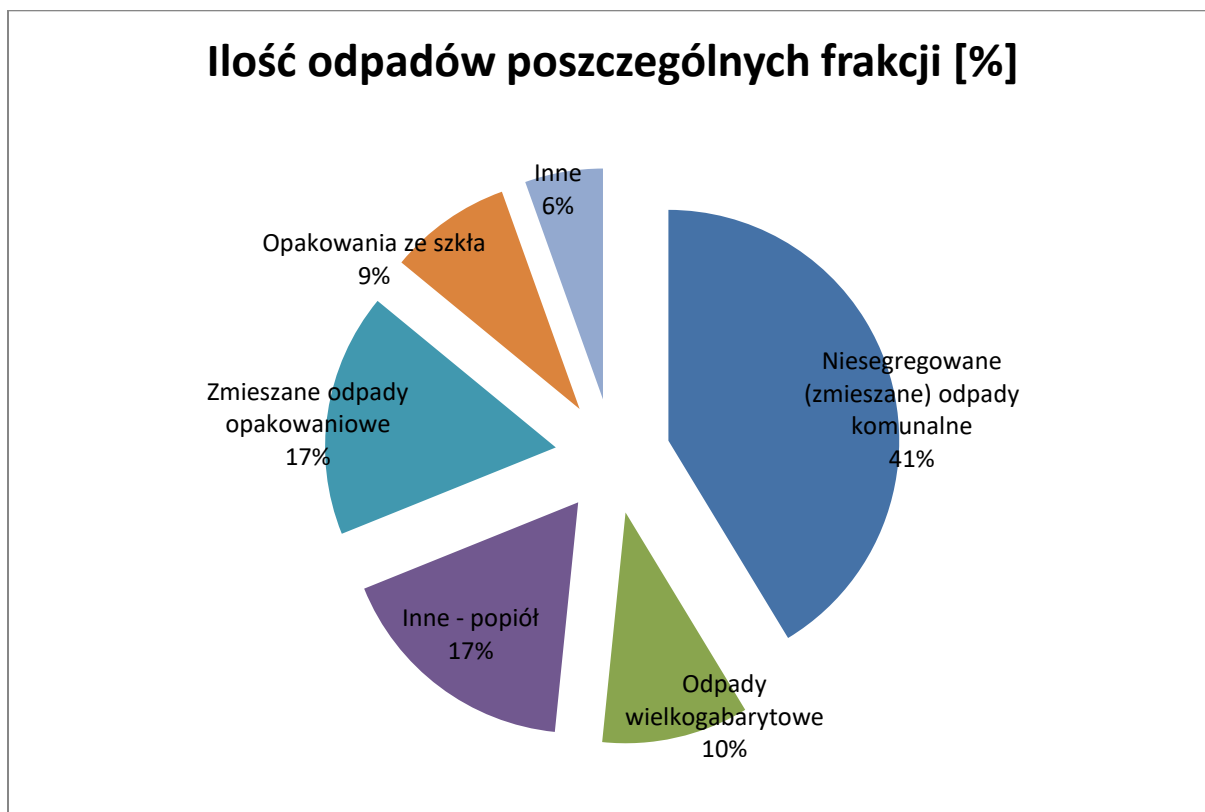
Jedną z najpilniejszych potrzeb jest zakup nowej przyczepy do transportu odpadów segregowanych z miejsc trudno dostępnych tj. z przysiółków górskich, jak również zakup samochodu ciężarowego do transportu kontenerów o poj. 30 m³. Równie ważną inwestycją jest remont budynku siedzimy Zakładu Usług Komunalnych, głównie remont dachu. W celu usprawnieni funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi należałoby położyć większy nacisk na edukację ekologiczną, co przyczyniło by się do ograniczenia powstawania odpadów.

5. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

- a) Informacja o odebranych od właścicieli nieruchomości i zebranych w PSZOK odpadach komunalnych:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	977,51
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	54,66
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	243,44
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	408,79
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	403,37
15 01 07	Opakowania ze szkła	202,95
20 01 01	Papier i tektura	2,44
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	35,10
20 01 35/36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	10,98
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6,55
16 01 03	Zużyte opony	19,66
SUMA		2 365,45

Poniżej wykres kołowy przedstawiający ilość odebranych od właścicieli nieruchomości i zebranych w PSZOK odpadów komunalnych.

- Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w tonach wyniosła: **2 365,55Mg** ;
- Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych, gabarytów i opon wyniosła: 2 046,21 Mg;
- Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniosła: 54,66 Mg.

b) Informacja o masie odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	37,14
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	59,87

15 01 03	Opakowania z drewna	36,81
15 01 04	Opakowania z metali	14,38
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	6,61
15 01 07	Opakowania ze szkła	219,1
19 12 01	Papier i tektura	8,23
19 12 02	Metale żelazne	10,81
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	3,02
19 12 07	Drewno inne niż w 19 12 06	13,19
19 12 12	Inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów inne niż 19 12 11	1,13
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6,38
SUMA		416,67

– Łączna masa odpadów w tonach wyniosła: 416,67 Mg

Odpady przygotowane do ponownego użycia i poddane recyklingowi: 416,67 Mg.

Osiągnięty przez Gminę Rajcza poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych za rok 2024 wyniósł **18,16 %**. W przypadku nieosiągnięcia w danym roku wymaganego poziomu, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nakłada na Urząd Gminy administracyjną karę pieniężną. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo za rok 2024. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Za rok 2024 dzięki badaniom Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej oraz Instytutu Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy pozwolono wliczyć masę odpadów bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła. Po wliczeniu bioodpadów przekazywanych do kompostownika, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wzrósł do poziomu 58%. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Wymagania dotyczące recyklingu do roku 2030 są bardzo wysokie, osiągnięcie wymaganych poziomów może być bardzo trudne, o ile w ogóle możliwe, biorąc pod uwagę obecny

faktyczny poziom recyklingu odpadów w Polsce, zwłaszcza tworzyw sztucznych z żółtego worka, po odliczeniu wszystkich zanieczyszczeń zawartych w selektywnie zbieranych odpadach, przyjmowanych obecnie w całości do obliczenia poziomu recyklingu. Od wielu lat występują trzy zasadnicze problemy wymagające pilnego i efektywnego rozwiązania dla zapewnienia rozwoju gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami opakowaniowymi, zgodnego z wymaganiami polskiego i unijnego prawa, tj.:

- zapewnienie wysokiej efektywności selektywnego zbierania i recyklingu frakcji surowcowych (w tym opakowania, szkło, tworzywa sztuczne) oraz bioodpadów dla osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu w latach 2021-2035 w stosunku do całej masy wytwarzanych odpadów,
- zapewnienie przetwarzania wysokokalorycznej frakcji odpadów,
- ograniczenie składowania odpadów, docelowo do 10% masy odpadów w roku 2035, możliwe do zrealizowania po spełnieniu pierwszego i drugiego zadania.

Pierwsza kwestia obejmuje m.in.:

- potrzebę pełnego wdrożenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) za zagospodarowanie opakowań wprowadzanych wraz z produktami na rynek,
- potrzebę wdrożenia systemu kaucyjnego dla części opakowań (po napojach), dzięki czemu stopień ich zbierania selektywnego można podwyższyć nawet do 90% masy opakowań wprowadzanych na rynek,
- potrzebę budowy zakładów recyklingu dla wybranych frakcji odpadów, w szczególności dla wielu rodzajów tworzyw sztucznych, odpadów papieru oraz wielomateriałowych, a także rozbudowę instalacji do recyklingu organicznego przetwarzania bioodpadów.

Nowe wymagania dla recyklingu odpadów komunalnych oznaczają m.in. konieczność intensyfikacji recyklingu bioodpadów ze strumienia odpadów komunalnych, gdyż bez nich nie ma możliwości uzyskania tak wysokich poziomów recyklingu, nawet przy wysokich wskaźnikach recyklingu odpadów surowcowych. Wymagane bardzo wysokie poziomy recyklingu odpadów komunalnych będą trudne, lub wręcz niemożliwe, do uzyskania bez daleko idących zmian procesów produkcyjnych i wymuszenia na producentach stosowania coraz wyższych udziałów surowców wtórnych z recyklingu w nowych produktach. Konieczne jest zapewnienie możliwości termicznego przetwarzania palnych odpadów, które nie nadają się do recyklingu, a nie wolno ich składować ze względu na zbyt wysoką wartość opałową, zgodnie z polskim prawem.

IV. KOSZTY PONIESIONE Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPŁYWY, WYDATKI I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z Ustawą gminny system gospodarki odpadami komunalnymi oparty jest na zasadzie samobilansowania systemu. Oznacza to, że uiszczane przez właścicieli nieruchomości opłaty powinny w całości pokryć koszty związane z funkcjonowaniem systemu. W konsekwencji na systemie gospodarki odpadami komunalnymi gmina Rajcza nie może zarabiać a wszystkie pozyskane środki może wydatkować na:

- odbieranie, zbieranie, transport, odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- tworzenie oraz utrzymywanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- administracyjnej obsługi tego systemu;
- prowadzeniem ekologicznej edukacji z zakresu prawidłowego funkcjonowania z odpadami komunalnymi.

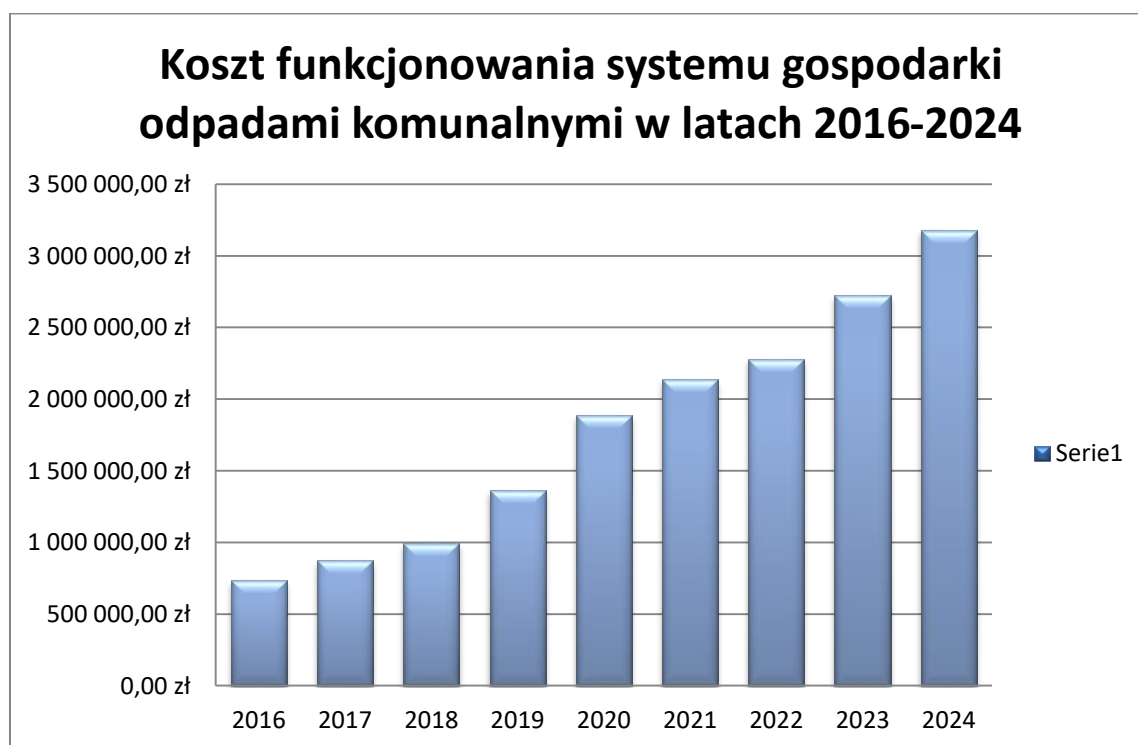
Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wyniosły 2 836 588,36 zł, natomiast całkowity koszt systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2024 wyniósł 3 178 401,74 zł. Gmina wydatkuje środki własne czyli z opłaty pobieranej w ramach złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Należy uwzględnić tutaj min:

- wynagrodzenia pracowników,
- praca ZUK (odbiór i transport odpadów) + koszty składowania na wysypisku Beskid,
- zakup worków, koszy, zakup materiałów i wyposażenia oraz edukacja ekologiczna (ulotki):
- zakup sprzętu do Zakładu Usług Komunalnych.

Wpływy uzyskane z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiły kwotę 2 839 492,06 zł (wraz z zaległościami).

Zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiły 323 623,22 zł, to zaległości z ostatnich 5 lat.

Porównanie kosztów poniesionych w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Rajcza w latach 2016 – 2024 przedstawiono na wykresie poniżej:

V. PODSUMOWANIE

W 2024 roku na terenie Gminy Rajcza odebrano i zebrano łącznie **2 365,45 Mg** odpadów komunalnych, z czego 977,51 Mg to odpady niesegregowane, co stanowi 41% całości zebranych odpadów. Odpady przygotowane do ponownego użycia i poddane recyklingowi to 416,6668 Mg co stanowi zaledwie 18 % z całości zebranych odpadów komunalnych. Gmina Rajcza nie osiągnęła wymaganego w danym roku poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który wynosił

45%, poziom osiągnięty przez Gminę Rajcza jednak po doliczeniu bioodpadów kompostowanych u źródła poziom został osiągnięty.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, wszystkie opłaty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, należy pokrywać ze środków uzyskanych z opłat od właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady.

Wysokość opłat za wywóz odpadów określają uchwały rad gmin sporządzane w oparciu o maksymalne stawki podane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściciele nieruchomości położonych na terenie gminy Rajcza uiszczali opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie złożonych deklaracji.

Ustawodawca zaproponował rozwiązania mające na celu ograniczenie wzrostu cen za przetwarzanie odpadów komunalnych oraz zwolnienia w części z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, którzy posiadają przydomowe kompostowniki, w których zagospodarowują bioodpady. Zatem od 1 stycznia 2023 roku osoby, które nie oddawały bioodpadów ze względu na gromadzenie ich w kompostowniku, mogły ubiegać o taką ulgę w wysokości 10 zł od mieszkańca miesięcznie.

Ponadto dzięki dotacji otrzymanej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach odebrano od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Rajcza 65,59 ton eternitu na kwotę 33 293,48 zł.

Zatwierdził

.....

Sporządziła:

Sabina Łajczak